

РЕШЕНИЕ

№ 72

гр. Враца, 26.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, I-ВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на втори март през две хиляди двадесет и
втора година в следния състав:

Председател: Мирослав Д. Досов

Членове: Росица Ив. Маркова
Калин Тр. Тодоров

при участието на секретаря Веселка Кр. Николова
като разгледа докладваното от Росица Ив. Маркова Въззивно гражданско
дело № 20211400500551 по описа за 2021 година

Производство по чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на "Й. Стоун Куорис"ООД/в
ликвидация/, ЕИК ***, представлявано по пълномощие от адв.В.Ч. от АК-
Враца, срещу Решение №260122/26.07.2021г., постановено от Районен съд-
Мездра по гр.д.№1019/2020г., с което дружеството е осъдено да заплати на М.
И. М., ЕГН ***** сумата 74 820лв., представляваща обезщетение за
неимуществени вреди от смъртта на нейния съпруг Б. Д. П., починал на
18.06.2020г. вследствие на трудова злополука, настъпила на същия ден, както
и разноски по делото в размер на 2 500лв.

В жалбата се инвокира общо оплакване на неправилност на обжалваното
решение заради това, че районният съд не е изложил детайлни мотиви по
въпроса за поведението и действията на починалия Б. П. непосредствено
преди настъпването на смъртта му, както и за отношенията му с ищцата.
Поддържа се, че работодателят няма никаква вина за настъпването на
трудова злополука, която е квалифицирана като такава единствено поради

съществуването на трудово правоотношение и поради настъпването на инцидента в близост до работното място на пострадалия. Твърди се, че работодателят е спазил всички изисквания за безопасност на труда и е осигурил напълно безопасно разстояние между работното място на починалия и мястото на настъпване на инцидента. Според поддържаното в жалбата работодателят е доказал по категоричен начин, че П. е напуснал работното си място по неизяснени причини и се е приближил в опасния периметър на друга каменна ламела, която все още не е била готова за рязане, че в този момент П. не е изпълнявал каквато и да било работа и не е помагал на свой колега в обработката на ламелата, от която се е отчупил скалният къс, като се навеждат конкретни твърдения, сочещи на допусната лекомислие, небрежност, подценяване на риска на работното място, неспазване на изискванията за безопасна работа и безпричинно напускане на работното място. Това дава основание на въззивника да счита, че пострадалият е допуснал груба небрежност като основание за намаляване на отговорността на работодателя. В жалбата се сочи приетото от районния съд, че не е налице намаляване на отговорността на работодателя, а е уважил на иска на 1/2 на основание чл.52 ЗЗД при приложение на критерия за справедливост. Според жалбоподателя са налице основанията за прилагане на разпоредбата на чл.201, ал.2 КТ за намаляване на отговорността му поради допусната груба небрежност от страна на работника.

Нататък в жалбата се настоява, че в решението не са изследвани отношенията между починалия и ищцата, не е взета предвид кратката им връзка, това, че от брака си те не са имали деца и през по-голямата част от времетраенето на брака за живели разделно, като в тази връзка се обсъждат събрани по делото гласни доказателства и заключението на психиатрично-психологичната експертиза.

Заявява се искане в осъдителната част решението да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго по същество, с което искът бъде отхвърлен изцяло или уважен в минимален размер. Претендират се разноски.

В жалбата не се заявяват доказателствени искания.

Въззиваемата М. И. М. не е подала отговор на въззивната жалба.

С акта си по чл.267 ГПК съдът е приел, че въззивната жалба е редовна и допустима и отговоря на изискванията за съдържание, поради което е внесъл

същата за разглеждане в отрито съдебно заседание, в което въззивникът не се представлява. Пълномощникът на въззиваемата е представил писмена молба, в която моли обжалваното решение да бъде потвърдено и претендира разноски пред тази инстанция.

За произнасянето си по основателността на въззивната жалба окръжният съд взе предвид следното:

Производството пред районния съд е образувано по предявен от М. И. М., представлявана по пълномощие от адв.М.К. от САК, срещу "Й. Стоун Куорис"ООД иск с правно основание чл.200, ал.1 КТ за сумата 150 000лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на съпруга ѝ Б. Д. П., загинал при трудова злополука на 18.06.2020г.

В исковата молба се твърди, че покойният съпруг на ищцата е бил в трудово правоотношение с ответното дружество и заемал длъжност "****" с място на работа ***.

На 18.06.2020г. след обяд на работното си място в кариерата П. извършвал разкрояване на каменен блок с диамантено въже резачка. Около 14 часа с помощта на челен товарач е бутната друга ламела на същото ниво, от нея се отчупило скално парче, което го премазало и от това настъпила смъртта му. Сочи се, че след откъсването на парчето скала се установило, че е имало вътрешен дамар, който от външна страна не се виждал.

В исковата молба се сочат съставените за злополуката документи: декларация за трудова злополука, протокол от 09.07.2020г., Разпореждане №19/15.07.2020г. на ТП на НОИ-Враца, с които са установени множество несъответствия, касаещи механизма на реализиране на трудовата злополука. Сочи се, че ищцата и загиналият П. са били съпрузи.

Нататък в исковата молба се твърди, че към момента на злополуката ищцата е била на 22 години, а съпругът ѝ – на 27 и смъртта му я е лишила от неговата подкрепа и доходи за още дълги години занапред. Твърди се също, че ищцата понася изключително тежко смъртта на най-близкия си човек, който загинал внезапно в много млада възраст, в отлично здраве и бил опора на своето семейство, грижил се за съпругата си и я издържал финансово. Ищцата загубила завинаги своя любим, с когото живеели в любов и разбирателство и имали съвместни планове за бъдещето.

Чрез пълномощника си адв.В.Ч. от АК-Враца ответникът е подал отговор на исковата молба, в който оспорва предявения иск и твърденията на ищцата в исковата молба.

В отговора се твърди, че двамата съпрузи не са споделяли общо домакинство, че между тях е настъпило отчуждение и бърза раздяла, като съпругът заживял с друга жена и не е полагал твърдените от ищцата грижи за нея.

Ответникът прави възражение за прекомерност на претендираното обезщетение, като сочи и това, че загиналият е работил при него само два месеца преди смъртта си.

В отговора се твърди, че настъпването на леталния край за П. е обстоятелство от случаен и извънреден характер – отчупване на парче от каменна ламела, до която той се е намирал в момента на инцидента без да има конкретна работа там, и това обстоятелство не може да бъде предвидено.

На следващо място ответникът прави възражение за проявена от П. груба небрежност, като се твърди, че той не е имал конкретна работа около отчупилия се каменен блок, който не е бил разчертан за рязане, и остават неизяснени причините защо е напуснал работното си място. Ответникът твърди, че пострадалият е бил многократно инструктиран за задължителните мерки за безопасност при работа, за опасността от разчупване на скални блокове, но въпреки това е застанал край един от тях без да има работа по него и без да се увери в неговата цялост и здравина.

Нататък в отговора се сочи, че на обекта са били налични всички лични предпазни средства, пострадалият ги е ползвал, но при голямото тегло на скалния къс те не биха могли да предотвратят настъпването на фаталния изход, когато той се е оказал в зоната на падане. Сочат се датите, на които на П. е бил провеждан инструктаж, че той е бил запознат с трудовата си характеристика и с правилата за безопасност, било му е предоставено работно облекло, а при проверката на НОИ е установено, че ламелата, от която се откъснал каменният къс, се е намирала далеч от работното му място и той по неясни причини се е озовал в непосредствена близост до нея, а тя е следвало да бъде разчертана от друг работник – Д. Ц..

Според ответника причина за настъпване на злополуката са подценяване на риска от страна на загиналия и несъобразяване с изискванията за безопасна

работа и проведения дневен инструктаж, безпричинно напускане на работното място, самоувереност/самонадеяност, небезопасно поведение, заставане до току-що отрязана ламела без познаване и проверка на същата, липса на елементарно чувство за самосъхранение, заставане в опасната зона на новоотрязан скален блок.

Нататък в отговора се твърди, че за периода на злополуката ответникът като застраховащ е имал валидна застраховка "Трудова злополука" с "Дженерали застраховане" АД и пострадалият П. е сред застрахованите работници, поради което дължимото му от работодателя обезщетение следва да бъде намалено със сумата, изплатена от застрахователя. Отделно се изтъква и правото на ищцата на обезщетение по общественото осигуряване.

С исковата молба е представен трудов договор от 07.04.2020г., сключен за неопределено време, по силата на който Б. П. е заел в ответното дружество длъжността "Оператор на машина за рязане на скални материали". Представено е удостоверение за сключен граждански брак, от което е видно, че ищцата и Б. П. са законни съпрузи от 13.07.2018г.

По делото е представен препис-извлечение от акт за смърт, от който се установява, че Б. П. е починал на 18.06.2020г.

Представена е декларация на "Й. Стоун Куорис" ООД за трудова злополука на 18.06.2020г. в 15.20ч., станала в ***. В декларацията на ответника като работодател е посочено, че злополуката е станала на обичайното работно място при предварителен оглед на скален блок с цел допълнителна обработка чрез диамантено въжена резачка. Посочено е също, че няма отклонения от нормалните действия/условия/ и материален фактор, свързан с това отклонение, като е отразен следния начин на увреждането: при извършване на огледа на подготвения за обработка скален материал, без да се осъществява контакт с него, се откъсва парче и пада върху пострадалия. В декларацията е отразено, че е премазано цялото тяло на пострадалия.

От представения Протокол №04/09.07.2020г. на ТП на НОИ-Враца е видно, че за разследване на злополуката е съставена комисия, която е извършила проверка на мястото на настъпването й. Установено е, че на пострадалия е проведен начален инструктаж за безопасност, както и ежедневен такъв за м.юни, в т.ч. и в деня на злополуката. Комисията е установила, че в деня на злополуката след обяд П. е извършвал разкрояване

на скален блок с диамантено въжена резачка. Около 14 часа с помощта на челен товарач е бутната друга ламела на същото вино, но далеч от мястото на работа на пострадалото лице, което по неясни причини се е озовало в близост до бутнатата ламела, а управителят се намира на горното ниво и в момента, когато поглежда към съборената ламела, вижда отцепването на част от нея и затискането на пострадалия. От другата страна на ламелата, без пряка видимост към П. се е намирал друг работник – Д. Ц., който отива в посоката на шума и вижда затиснатия от падналия къс от ламелата Б.. В протокола като отклонения от нормалните действия и условия и материалния фактор, свързан с тези отклонения е посочено, че П. е отишъл до ламелата, която Д. Ц. трябвало да разчертае, и в този момент от съборената ламела се отчупва скално парче и притиска Б. към земята, а след откъсването му се установява, че е имало вътрешен дамара, който при първия оглед не се виждал. Комисията приема, че при злополуката няма допуснати нарушения на нормативните актове и лица, допуснали нарушения, или на които са съставени актове за нарушения.

С Разпореждане №19/15.07.2020г. на ТП на НОИ-Враца на основание чл.60, ал.1 КСО декларираната от "Й. Стоун Куорис"ООД злополука с Б. П. е приета за трудова по чл.55, ал.1 КСО.

По делото е представен протокол на ИА "Главна инспекция по труда" за извършена проверка в ответното дружество, при която проверяващите са приели, че пострадалият П. е попаднал в опасната зона на блока, като по този начин е застрашил здравето и живота си, в нарушение на изискванията на чл.33 ЗЗБУТ, а работодателят не е преразгледал оценката на риска за обекта след станалата злополука.

Във връзка с въведеното от ответника възражение за това, че е застраховал пострадалия по групова застраховка "Задължителна трудова злополука", "Дженерали Застраховане"АД е представило материалите по образуваната щета, от които е видно, че пострадалият Б. П. не е включен в списъка на застрахованите по договора с работодателя лица и към датата на трудовата злополука не е бил надлежно заявен от застрахователя за включване в обхвата на договора, поради което на законните му наследници е отказано изплащане на застрахователно обезщетение.

Пред районния съд е допусната съдебно-счетоводна експертиза, която е

установила, че Б. П. е бил осигурен за всички социални рискове и на ищцата като негов законен наследник е определено и изплатено еднократно обезщетение /еднократна помощ при смърт/ в размер на 180лв.

По искане на ищцата по делото е допусната и изслушана специализирана съдебна психиатрично-психологична експертиза. Вещите лица приемат, че в резултат от смъртта на съпруга си ищцата е преживяла остра стресова реакция, която е нормалпсихологична и е с временен и обратим характер. Травматичните ѝ изживявания се изразяват в непрекъснато оживяване на картини от мястото на инцидента, тъй като е видяла трупа му след злополуката. В заключението се сочи, че към момента на изследването травматичните изживявания не са преодолені напълно, но последиците от травмата са с временен и обратим характер. Към момента ищцата преживява негативни емоционални и морални неблагоприятия поради неудовлетвореност и неприемане на определени житейски събития, които преживява като несправедливи.

За установяване на механизма на настъпване на процесната злополука по делото са събрани гласни доказателства.

Св. И. И. е работник в ответното дружество и дава показания, че пострадалият Б. работел с въжена машина като резач. В деня за злополуката свидетелят работел на горното ниво с багер, а Б. – на долното. Сутринта преди началото на работния ден на всички работници, в т.ч. и на пострадалия бил извършен инструктаж. И. обяснява начина, по който се реже и разчертава ламелата от друг работник, но не е присъствал на инцидента, за който разбрал от свой колега.

Св. И. В. също е работник на ответника и дава показания, че пострадалият работел на въжена резачка - дълга машина на колела, която се премества с помощта на фадрома. В. също свидетелства, че в деня на инцидента на Б. бил извършен инструктаж. Преди злополуката свидетелят видял Б., който режел с въжената резачка на долното ниво. Около 15ч. В. намествал с фадрома камъни за обрязване и нямал видимост към долното ниво. С помощта на рипер на фадромата свидетелят подсипал долното ниво и се качил отгоре, за да бутне ламелата, която била голяма около 5-6 метра. Когато ламелата паднала, трябвало да бъде измита, за да се разчертае и да се реже с машина, и свидетелят не видял дефекти по нея, като обяснява, че

конкретната ламела не била измита от натоварения с измиването и разчертаването работник на име Д.. В. не е видял този работник да работи по ламелата, не е видял инцидента и няма обяснение как се е стигнало до него.

Св. Д. Ц. е също работник в ответното дружество и дава показания, че пострадалият Б. работел на трето ниво на кариерата на въжена машина /количка с мотор, барабан, предпазител и дистанционно/ като резач. Ц. съобщава, че в деня на злополуката той извършил инструктажа на Б.. Въпросната ламела била бутната преди обяд и по-късно свидетелят слязъл със своята фадрома на нивото и започнал да я разчертава, като пострадалият работел в дъното на около 40 метра по друга ламела. Ц. обяснява, че ламелата се измива, почиства и разчертава и след това се разрязва на няколко части. Свидетеля видял с периферното си зрение Б. да минава отзад докато разчертавал ламелата, след което чул "изшляпване", чул шефа си да вика, излязъл от другата страна и видял, че една част от нея е паднала, както и краката на Б.. С помощта на фадрома парчето било вдигнато и Ц. видял мъртвото момче. Свидетелят е сигурен, че злополучната ламела още не била подготвена за рязане, тъй като не била изцяло измита и разчертана, и предполага, че в нея е имало скрит дамар /вътрешно счупване/, който не може да бъде забелязан отвън. Обяснява, че когато той свърши работа, машина изкарва блока, слагат се скакалци на въжетата, за да може да се вкара въжето и явно пострадалият е бил наблизо, но не го е видял. Свидетелят изказва предположения за причината Б. да отиде до ламелата, но всичко станало за секунди докато машината му още работела. Съобщава и за други случаи на отчупване на парче, както и че всички работещи на машини имат радиостанции, каквито резачът няма.

За установяване на отношенията между ищцата и съпруга ѝ приживе и за преживените от нея болки и страдания показания е дала като свидетел нейната баба З. Ц., която дава показания, че внучката ѝ и нейният съпруг живеели при нея, и двамата работели, обичали се, разбирали се и били в много добри отношения. Ц. свидетелства, че един ден Б. ѝ казал, че ще се изнесе, тъй като има приятелка, с която по-късно заживял на квартира, но идвал при съпругата си, помагал, на празници ѝ носел цветя и подаръци и заявявал, че я обича и че един ден ще се съберат отново. Свидетелката заявява, че след като напуснал ищцата, Б. теглил кредит, който тя в момента изплаща. Според Ц. внучката ѝ и Б. били близки, обичали се и тя не може си

обясни защо съпругът ѝ я е напуснал. Заявява, че посъветвала Б. да се разведе с ищцата, след като живее с друга жена, но той казвал, че няма да го направи и продължавал да ходи при съпругата си, с която смятал отново да се съберат.

Св. И. И. заявява, че не знае Б. да е имал граждански брак, но знае, че в Мездра имал приятелка. В същия смисъл са и показанията на свидетелите И. В. и Д. Ц..

При така ангажираните доказателства районният съд е приел за доказано основанието по чл.200, ал.1 КТ за ангажиране на отговорността на ответното дружество да обезщети ищцата за претърпените неимуществени вреди от смъртта на съпруга ѝ, настъпила в резултат от трудова злополука, като е изложил правни съображения относно безвиновния характер на тази отговорност, обхваща ѝ и основанията за нейното възникване. Съдът е отчел доказаните по делото факти, че съпругът на ищцата е бил в трудово правоотношение с ответното дружество и че смъртта му е настъпила от трудова злополука, призната за такава по надлежния ред.

В решението е намерено за недоказано възражението на ответника за допуснатата от пострадалия работник груба небрежност по смисъла на чл.201, ал.2 КТ, като основание за намаляване на отговорността му. Изложени са правни съображения във връзка с грубата небрежност и е направено разграничение от съпричиняването по чл.51, ал.2 ЗЗД, като е посочено, че грубата небрежност е съзнавана непредпазливост и е налице, когато работникът е съзнавал и предвиждал настъпването на вредоносните последици, но е мислел да ги предотврати. Този извод на районния съд е подкрепен с аргументи от релевантна за случая практика на ВКС и с това, че намаляване на отговорността на работодателя може да се допусне в случаите на липса на елементарно старание и внимание и при пренебрегване на такива основни технологични правила и правила за безопасност, при което е налице виновно допринасяне от страна на пострадалия за настъпване на увреждането и при подчертано субективно отношение, съответстващо на самонадеяност, т.е. когато пострадалият е предвиждал настъпването на неблагоприятния резултат, но лекомислено се е надявал, че той няма да настъпи или че ще успее да го предотврати.

Настоящият въззивен състав намира за правилен изводът на първата инстанция, че ответното дружество не е установило по несъмнен начин с

допустими и относими доказателства, че конкретното поведение на пострадалия към момента на настъпване на трудовата злополука е нарушавало конкретни нормативни изисквания и правила за безопасност, за които е надлежно инструктиран, както и че тези нарушения са в резултат от неполагането на грижа, каквато и най-небрежният би положил при сходни обстоятелства. В тази връзка съдът е взел предвид представения по делото протокол за разследването на злополуката, в който е прието, че няма нарушения на нормативни актове и лица, допуснали такива нарушения.

Районният съд е приел за неоснователно и възражението за наличие на основание за цялостно отпадане на отговорността на ответника.

Като е намерил за доказано основанието за ангажиране на отговорността на ответника да обезщети ищцата за претърпените от смъртта на съпруга ѝ болки и страдания, след обсъждане на събраните по делото доказателства и отчитане на критерия на справедливостта по чл.52 ЗЗД на базата на конкретните факти, установени по делото, районният съд е приел, че загубата на съпруга за ищцата е огромна и непреодолима емоционална травма, независимо от временните неблагоприятия в семейството им, тъй като съпрузите са полагали усилия да възстановят брачната си връзка. Вземайки предвид претърпените от ищцата болки и страдания от загубата на съпруга ѝ, неговите грижи, материална издръжка, любов и подкрепа, съдът е намерил за справедливо същата да бъде обезщетена със сумата 75 000лв.

В обжалваното решение е прието, че ищцата не е получила застрахователно обезщетение, а само такова по чл.11, ал.2 КСО в размер на 180г., с която сума е намален размера на определеното обезщетение. Искът е уважен за сумата 74 820лв., а в останалата част е отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Като взе предвид твърденията и възраженията на страните и след самостоятелен анализ на събраните по делото доказателства, въззивният съд намира, че в обжалваната част решението е правилно и следва да бъде потвърдено.

По делото е доказано по безспорен начина, че ищцата е съпруга на Б. П., който е загинал при трудова злополука. Злополуката е настъпила по време на работа и на работното място на пострадалия – каменна кариера в с.Върбешница в резултат от откъсване на част от каменен блок, който го е

премазал.

Както правилно е приел и районният съд, ответникът, като носител на доказателствената тежест, не е провел пълно и главно доказване на факти по чл.201 КТ, даващи основание за изключване или намаляване на отговорността му, а именно умишлено причиняване на увреждането от пострадалия или груба небрежност, с която същият да е допринесъл за трудовата злополука.

По делото е доказано, че приживе в отношенията между ищцата и съпруга ѝ е имало взаимна обич, разбирателство и подкрепа. Действително е установено, че съпругът е напуснал семейното жилище и е имал връзка и е съжителствал с друга жена, но от събраните доказателства не може да се направи извод, че разрывът между тях е бил окончателен, тъй като те са продължили да поддържат контакти и покойният Б. е продължил да полага грижи за ищцата, да прави жестове на внимание и е заявявал, че не желае бракът им да бъде прекратен. Този съдебен състав отчита факта, че не ищцата, а съпругът ѝ е напуснал общия им дом и е установил връзка с друга жена, както и това, че по делото не са събрани доказателства тя да е охладняла към него или да е дала с поведението си повод за тази раздяла. По делото са събрани доказателства, от които може да се направи извод, че въпреки раздялата между тях, ищцата е изживяла болки и страдания от смъртта на съпруга си, за обезщетяването на които ответникът ѝ дължи обезщетение. При определянето на размера на обезщетението първоинстанционният съд е изложил своите съображения за прилагането на критерия за справедливост по чл.52 ЗЗД, които настоящият въззивен състав напълно споделя.

При този изход на делото и предвид липсата на възражение на въззивника по чл.78, ал.5 ГПК в полза на въззиваемата следва да бъдат присъдени направените пред настоящата инстанция разноси за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 5 000лв.

Така мотивиран, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №260122/26.07.2021г., постановено от Районен съд-Мездра по гр.д.№1019/2020г.

ОСЪЖДА "Й. Стоун Куорис"ООД/в ликвидация/, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.*** да заплати на М. И. М., ЕГН *****, с адрес гр.*** направените пред въззивната инстанция разноси в размер на 5 000лв.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____